

Hagebybladet

4 / 2023

**SJAKK SLÅR
SKJERM**

HERREBANDY

CHATGPT

**FLOPP PÅ
DAMPLASSEN**

LIK P-AVGIFT

MED ÅPNE SANSER
EKSDIPLOMAT MONA BRØTHER BOKDEBUTERER

Alt til jul
BILLIG
 hos KIWI

God Jul!

Søndagsåpent
14-20

Gjelder hver søndag i desember før julaften!

Sognsveien
 Trikkesløyfa
 Ullevål

Man - lør **7-23**
 Man - lør **7-23**
 Man - fre **7-23** lør **9-21**

KIWI mini pris
 Kjøp kjapt, trygt og billig

GARANTERTE PRISVINNERE I KIWI!

KVALITETSSIKRING

Det er bra at kreative ildsjeler ønsker å iverksette tiltak som skal bedre boforholdene i området vårt. Det er ikke bra hvis tiltaket ikke er godt nok gjennomtenkt, slik tilfellet var for det kortlivede prosjektet «Levende gater» på Damplassen (se side 18). Vi mener at følgende seks spørsmål burde vært besvart på forhånd.

1. **Hva er vitsen med tiltaket?** I hvilken grad oppleves Damplassen som utrygg for barn og voksne? Hva slags aktiviteter er det eventuelt behov for å ha på plassen?

2. **Hvor sannsynlig er det at de praktiske grepene vil gi ønsket resultat?** Vil redusert gjennomgangstrafikk og utsetting av noen monsterkasser midt i oktober omgjøre Damplassen til en trygg og levende piazza? Er det andre grep som kunne ha hatt bedre effekt?

3. **Har tiltaket noen negative bieffekter?** Vil tiltaket øke trafikkbelastningen på andre gater i Hagebyen? Vil det kunne utsette etableringen av ny fotgjengerovergang på Damplassen? Vil det bli vanskeligere fremkommelighet for store kjøretøy som skal levere varer til butikkene? Er tiltaket en visuell berikelse for området eller kanskje det motsatte?

4. **Er idéen godt nok formidlet til nærmiljøet?** Er det nok å formidle idéen via Facebook og Hagebybladet? Burde det blitt distribuert et eget skriv i postkassene? Er det eventuelt mulig å bruke nyhetsbrevet fra Havebyselskapet?

5. **Har tiltaket tilstrekkelig oppslutning fra nærmiljøet?** Hvilke grep bør tas for å finne ut av beboernes synspunkter?

6. **Hvordan skal tiltaket evalueres?** Hvem skal evaluere? Hvordan?

Tanken om å gjøre Damplassen mer levende er noe vi støtter. En spørreundersøkelse Hagebybladet gjennomførte i 2017 tyder på at det faktisk kan være et flertall som kan se for seg en eller annen form for endring av plassen til fordel for myke trafikanter. 54 prosent svarte da at de var svært eller ganske enig i at Damplassen bør utformes slik at plassen blir mer brukervennlig for barn og gående. Men en eventuell endring må kvalitetssikres langt grundigere enn floppen i høst.

Olav Rokseth

INNHOOLD

PORTRETT MONA BRØTHER	4
QUIZ	6
BARISTAMESTER PÅ ÅPENT BAKERI	8
FORTSATT SKJEBNETID FOR EVENTYRVEIEN	9
MINISKOG PÅ COLLETTLØKKA	10
BOK OM MOR-DATTER RELASJON	11
HISTORISKE BILDER PÅ KIWI	12
P-SAKEN ENDELIG PÅ PLASS	14
DEN FØRSTE SNØEN	16
FLOPP PÅ DAMPLASSEN	18
SJAKK SLÅR SKJERM	20
BOK OM CHATGPT	24
BANDYGUTTA MED TØFFE TAKLINGER	26
LOKALE BOKGAVER	28
NYSTARTET FORLAG	30

HAGEBYBLADET ER UTGITT AV FORENINGEN HAGEBYBLADETS
 VENNER PÅ VEGNE AV VELLENE I LOKALOMRÅDENE

101. ÅRGANG REDAKTØR: OLAV W. ROKSETH, TLF. 950 26 209 GRAFISK DESIGN:
 JO GURIBYE TRYKK: AKSELL DISTRIBUSJON: ANNE EBBING, ANNE@EBBING.OSLO.NO AN-
 NONSER: BJØRN JENSEN, BJORN.TYRIHANS@GMAIL.COM ABONNEMENT KR 300, K.NR.
 8601.71.53090 (OPPGI NAVN OG ADRESSE) FORSIDEFOTO: PÅL RØDAHL

NESTE UTGAVE MEDIO MARS

HAGEBYBLADET@YAHOO.NO

ÉN SKJEBNE I BERGSALLÉEN

Mona Brøther bedyrer at hun er doven, men det å gi ut bok i en alder av 71 år er vel heller et tegn på vitalitet.

Tekst: Olav Rokseth Foto: Pål Rødahl

Vi møter henne hjemme i stua i det verneverdige huset i Bergsalléen der hun bor i barndomshjemmet sitt sammen med mannen Åsmund Baklien og den ti år gamle jaktrettrieveren Sheiba. Tittelen på hennes ferske verk, novellesamlingen *Nomader i livet*, er langt på vei en refleksjon av hennes eget liv og erfaringer. Som diplomat og ambassadør i land som Venezuela, Chile og Canada, var livet hennes preget av sterke inntrykk og konstant bevegelse. – Det å skrive boken ble et forsøk på å forstå og forsone seg med en verden som kan være både farlig og tragisk, sier hun.

UT I VERDEN Brøther, som flyttet til Bilbao i Spania som 18-åring og opplevde Franco-diktaturet mens hun studerte spansk og jobbet for Utenriksdepartementet, er inspirert av litterære giganter som Garcia Marquez, Ernesto Sabato og Alice Munroe. Borges, derimot, opplever hun som mer krevende.

Hun tyr selv til magisk realisme i noen av novellene. De er utsnitt av en virkelighet hun har møtt. Om skjebner på randen av tilværelsen, og valg som må tas, ofte brutale.

GODT OG VONDT – Da jeg var 29 og kom til Caracas, slo det meg hvor mange som levde i dyp fattigdom og at resten levde så godt med det, sier hun, og forteller at fascinasjonen av Latin-Amerika, musikken, kunsten, kulturen, ja, mangfoldet på godt og vondt, har formet henne både som diplomat og menneske.

Hun tar en kunstpause og legger til: – Du må ha sansene åpne for omgivelsene. Hvis ikke, blir du en veldig dårlig diplomat, og, følt å si det, også et dårlig menneske.

Hun får ofte spørsmål om reisemål som hun kan anbefale, og sier at ungdom bør velge de mer trygge landene som Argentina og Chile, mens hun anbefaler Peru for reisevante voksne som gjerne kan litt spansk.

Vi lurar på om hun er optimistisk på vegne av et kontinent der det kan veksle kjapt mellom autoritære og mer eller min-

dre demokratiske regimer og der fattigdommen er så utbredt. Hun rister på hodet. – Nei, jeg ser dystert på utviklingen av stabile, demokratiske regimer når forutsetningene for dette ikke er til stede, sier hun.

KOMMANDØR Selv om det har vært veldig moro og lærerikt å bli kjent med nye kolleger, land og kulturer, har diplomatkarrieren ikke vært en dans på roser. – Vi var et av de første kvinnekullene i UD. Jeg ble møtt på merkelig vis av den eldre garde. Selv i eget kull ble vi kvinner sett på som klasse B. I Venezuela opplevde jeg mye machismo, sier hun, og forteller at man måtte være bestemt og ambisiøs for å klare seg.

Generelt går man på line i utenriktjenesten, for gjør man feil kan det koste karrieren, men kvinner gikk på tynnere line. Heldigvis har vår del av verden forandret seg på dette området. Hun forteller en liten anekdote som underbygger dette med at

En god soldat skal være uthvilt og i godt humør

hun er en bestemt dame.

I 2002 ble hun utnevnt som kommandør av Den Kongelige Norske Fortjenestorden. – Da jeg kom hjem og sa at jeg var blitt kommandør, svarte mannen min. «Har du ikke alltid vært det?»

Familien har også opplevd et dypt personlig tap; deres yngste sønn tok sitt eget liv da han var 29 år.

– Jeg så nok av vanskeligheter som diplomatbarn kunne ha, så jeg hviler i at vi bestemte at våre barn ikke skulle bli flyttebarn. Med unntak av to år da jeg var kulturattaché i Danmark, bodde vi i Norge under hele oppveksten deres.

RADIKAL Brøther synes utenrikspolitikk er såpass gøy, at hun ble utenrikspolitisk kontakt for MDG da hun la yrkeslivet bak seg. – Det var et morsomt, ungt og dynamisk miljø, men det ble mye møter og notatskriving, og små og store saker ble sau-

set sammen. I tillegg skulle de unge fram, mens de eldre ble skjøvet til side, så nå har jeg gitt meg med politikken. Fortsatt er hun ihuga MDGer. – Det er det eneste partiet som sier rett ut hva tilstanden er. Man må være radikal for at andre partier skal følge opp, selv om det kanskje har gått litt fort i svingene i Oslo, sier hun.

SAKTE MATLAGING For fem år siden ble hun som nyslått pensjonist intervjuet av VG, og til avisen sa hun at hun øvde seg på å gjøre ting langsommere. Hun nevnte som et eksempel at når hun skulle rake løv i hagen, så tenkte hun gjerne at hun skulle være effektiv og bli ferdig på en halvtime, før det plutselig slo henne at det trengte hun slett ikke, hun kunne i stedet nyte rakingen.

– Over du fortsatt, eller er du nå blitt dreven i det å prioritere tilstedeværelse framfor effektivitet?

Hun ler. – Jeg er blitt ganske god til gjøre ting langsommere. Det gjør at jeg nyter tilværelsen mer. Jeg trenger jo ikke å skynde meg når jeg rusler hjemover ned Bergsalléen eller når jeg lager mat, sier hun.

Hun forteller at da hun nylig var på et yogakurs på et kloster i Umbria, deltok hun også i kokkekurs i sakte matlaging. Hun ler igjen. – Du kan få med deg at yogaen hjelper meg, som er litt skarp i kantene, til å bli mykere både utenpå og inni.

Hun har også vært en ivrig tennisspiller, hun var faktisk Oslo-mester i pikeklassen, og for femten år siden tok hun det opp igjen. Nå spiller hun to ganger i uken på banene rett over gaten sammen med en gjeng seniordamer.

Musikk er en viktig del av livet. – Da jeg vokste opp hadde alle piano i alléen. Mamma var god til å spille, og vi var omgitt av klassisk musikk.

Selv spilte hun gitar, og er veldig glad i rock, blues og ikke minst visesang. Bob Dylan er favorittartisten, og under en konsert i Oslo Spektrum brøytet hun seg fram slik at hun stod så nær at hun nesten kunne ta på ham.

Men korsang har hun gitt seg med.

Mona Brøther bor rett overfor tennisbanene og Halsparken. Tennisen har hun tatt opp igjen, og spiller jevnlig med en gjeng damer.

– Det begynte å slite på min ellers klare sopran, sier hun. Hun skylder på alderen.

Stuen deres har en del figurativ kunst på veggene, og hun forteller at foreldrene stadig kjøpte kunstverk. – En god del ligger oppe på loftet, så jeg har tenkt å gå gjennom dem og gi noen til Lions.

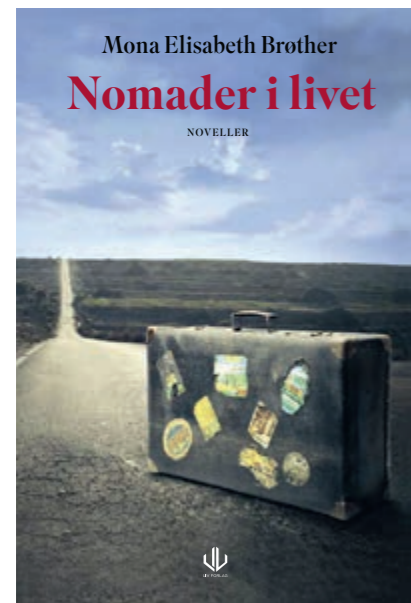
Mona og Åsmund har en sønn som bor på Nordberg og som har stiftet egen familie. – Jeg visste ikke at det var så moro å være bestemor, jeg er masse sammen med dem. Å få de tre barnebarna har reddet meg, sier hun med varme.

SKJEBNER I BERGSALLÉEN Besteforeldrene til Mona Brøther kjøpte huset da det ble bygd i 1928, og foreldrene flyttet inn i 1946. – Jeg hadde en fantastisk barndom, og er veldig glad i gaten vår, sier hun, og forteller at hun holder på med et nytt skriveprosjekt – noveller eller langdikt – om skjebner i Bergsalléen.

Moren var opptatt av at de ikke bodde i hagebyen, som den gang ikke ble regnet som særlig fasjonabelt. – Men grensen mot Berg gård gikk faktisk langs en rekke av eiketrær på oppsiden av tomten, så sånn sett tilhører vi Ullevål, sier hun.

Vi spør til slutt om hun har noen såkalte guilty pleasures, og hun forteller at hun sommerroykte i mange år. Men i sommer var det slutt, da det var ingen andre å dele denne lille gleden med.

– Så er jeg doven, ligger ofte på sofaen og leser. Min far sa alltid at en god soldat skal være uthvilt og i godt humør, sier hun og humrer. ■

De fleste novellene i *Nomader i livet* (Liv Forlag) er fra Latin-Amerika der Mona Brøther har bodd i mange år som diplomat.

QUIZ

Foto: Pixy Liao

Foto: Pål Rørdahl

1. Hvilke historiske alléer møttes på Damplassen?
2. Store Ullevål gård hadde mange fiskedammer. En av dem lå på Damplassen. Hva het den?
3. Nevn to forklaringer på at den fikk dette navnet?
4. Hva het den storslagne parkbygningen som lå på stedet?
5. Hvor stor er selve dammen på Damplassen?
6. Når startet Plaza Conditori på Damplassen, og når tok Åpent bakeri over?
7. Hva er den nyeste virksomheten på Damplassen?
8. Nevn fem virksomheter unntatt varebutikker som tidligere fantes på Damplassen?
9. Hvem vant arkitektkonkurransen i 1987 om ny utforming av Damplassen og hva het vinnerforslaget?
10. I en spørreundersøkelse Hagebybladet spurte vi om hvor viktig Damplassen er for Hvor mange svarte svært viktig eller ganske viktig.

5. Ca. 220 kvadratmeter
6. Høsten 1929 og i 2001.
7. Fotografert Vasilj Souza som ligger ved siden av Seniorsenteret
8. Polit, bank, postkontor, skomaker, frisør og brannvesen. En egen brannvogn ble stasjonert i Bergsalléen (den ble senere flyttet til Gåbleins vei) og Damplassen fikk signaltapparat.
9. Arkitekt Dag Norling Oase.
10. Vel 60 prosent.

1. Bergsalléen, kjerveien fra Ullevål hovedgård (dagens Gåbleins vei) og Gamle Sognsvet.
2. Svenskedammen
3. Svenske kirgslanger kan ha bygget den. Ellier kansjye en svenske druknet i den for lenge siden.
4. Erkjendighets-templet. Kunder templet var det leker, konkurranser og servering av forfriskninger under de store festene på Ullevål.
5. Ca. 220 kvadratmeter

DNB Eiendom

dnbeiendom.no

Fra hjem til hjem

Selge bolig på Ullevål?

Lurer du på hva boligen din er verdt? Vi er lokalkjente eiendoms- meglere med ekstra god kunnskap om Ullevål-markedet. Ta kontakt for gratis verdivurdering* og en hyggelig boligprat!

*tilbudet gjelder ut 2023.

DNB Eiendom | Ullevål
Sognsveien 77 C, 0855 Oslo

TÅSENHJEMMET FORSINKET

Tåsenhjemmet som skulle stått ferdig til nyttår er forsinket, og blir først klart til sommeren

FLERE LYS PÅ GRANA

Årets julegran på Damplassen får nye og langt flere lys. Tidligere har det vært nærmere hundre lyspærer, men den 3. desember vil det tennes 1200 lys på treet. Regn har vært et problem for lysene før, fordi det kom vann ned i sokkelen, noe som ikke skal være et problem med de nye lysene. Daglig leder Tor Langø i Havebyselskapet forteller at de nye lysene har en pen, varmhvit glød, og at selv om det er mange lys, så vil det ikke oppleves som for sterkt.

KJEMPEBRA LOPPIS

Loppemarkedet til Ullevål skoles musikkorps i oktober innbragte 925.000 kroner, som er kjempebra, men ikke rekord, opplyser leder Anne Gro Rognlien. Hun forteller at det var litt utfordringer med rehabilitering av skolegården og snø og vind på lørdag, men at det hele gikk bra takket være en fantastisk loppekomitè.

BLID BARISTAMESTER

Nawarat Kvam utstråler i likhet med sin forgjenger Kristine Fyhn et usedvanlig godt humør. Og hvis noen savner Kristine, er det bare å ta turen til Åpent bakeri på Holtet der hun har overtatt som avdelingsleder. Foto: Olav Rokseth

Den nye avdelingslederen på Åpent bakeri på Damplassen vant Starbucks baristakonkurranse i fjor.

Av Olav Rokseth

Nawarat Kvam, som gjerne bruker kallenavnet Noi, forteller at favorittbønnene hennes kommer fra Colombia, med Etiopia på en god andreplass. Og når det gjelder type, foretrekker hun aeropresstet kaffe, som er en slags mellomting mellom presskanne-kaffe og filterkaffe.

Den blide damen fra Thailand hadde flere job-

ber i Starbucks, før hun startet som avdelingsleder i Åpent bakeri på Ensjo for ett år siden. Hun begynte på Damplassen i oktober og forteller at hun stortrives.

– Det er mye å gjøre, men det liker jeg. Og jeg liker så godt det fine lokalet, området rundt som er så spesiell og trivelig og alle de hyggelige kundene, sier hun.

Hun forteller at det er mange stamkunder, og at det hver helg kommer en fast gjeng.

Når det gjelder bakevarer, er hun spesielt glad i scones. Men hun avslører at til tross for at hun har bodd 13 år i Norge, så foretrekker hun ris langt mer enn brød.

Enkelte synes kanskje at det er få ting som er vakrere enn en smekker Porsche. Andre foretrekker synet av fargerikt høstløv. Vi slår her et slag for kombinasjonen. Foto: Olav Rokseth

HISTORIEN PÅ PLOSS

De historiske fotografiene er tilbake i Kiwi-vinduene.

Av Olav Rokseth

Pådriver Stein Amundsen fikk masse positive tilbakemeldinger da han annonserte på Facebook at de historiske fotografiene på nytt var å finne i vinduene til Kiwi på John Colletts plass. Bildene er riktignok noe mindre, for de er omgitt av en grønn ramme med butikkens navn skrevet i store bokstaver på toppen. Til gjengjeld er bildene skarpere.

– Først var jeg ikke så begeistret for rammen og reklamen, men med belysningen i vinduene ser jeg at grønnfargen harmonerer ganske godt med fargen på den verneverdige bygningen, sier Amundsen.

Amundsen tok initiativ til en underskriftskampanje for å få tilbake de historiske bildene i vinduene etter at Kiwi for over to år siden hadde erstattet dem med noen gedigne, grønne bilder av kiwifrukten. Også andre beboere, Bydel Nordre Aker og Byantikvaren engasjerte seg i saken. Det tok sin tid,

Både Stein Amundsen, bosatt i Prestegårdsveien, og butikksjef Therese Nord er fornøyd med at de historiske bildene i Kiwi-vinduene på John Colletts plass er tilbake. Foto: Olav Rokseth

men til slutt ble kiwibildene fjernet.

Amundsen forteller at han også skulle ønske at gårdeier ville ordne belysning av bygget, og utelukker ikke at han vil forsøke å oppnå dette.

FASCINASJON OG UNDRING

Kjetil Østlis biografi av kronprinsen har fått flere gode anmeldelser.

Av Olav Rokseth

NRKs anmelder Jonas Hansen Meyer gir *Haakon – Historier om en tronarving* (Cappelen Damm) terningkast 5 og mener boken gir interessante innblikk i både mennesket og institusjonen.

Undertittelen forteller at det ikke er én lang sammenhengende fortelling. Anekdoter, små lister, øyeblikksbilder samt kronprinsens kommentarer til bokmanuset, bryter opp og supplerer de kronologiske intervjustrekkene. Kronprinsen forteller blant annet om relasjonen til søsteren, studier i USA, om forlovelse og ekteskap med Mette-Marit og møtet med terroren i 2011.

«Jeg blir særlig fascinert av ærlige erindringer om barne- og ungdomstid der ønsket om å passe inn, kolliderer med rollen som kronprins og fremtidig monark,» skriver Meyer.

Kronprinsen er selv oppført som en slags medforfatter, og store deler av boken er skrevet i jegform, der Haakon selv forteller.

Kjetil Østli bor i Bredo Stabells vei. Se også intervju s 30

VGs anmelder Sindre Hovdenak gir også terningkast 5, og skriver at det er blitt en levende skrevet bok, der forfatter Østli stadig skifter mellom fascinasjon og undring.

Aftenposten anmelder Mari Grydland er derimot mer lunken, og betegner boken som tam og tannløs.

Foto Arild Andresen

HAGETIPS TIL VINTEREN

På nyåret kan du begynne forkultivering av enkelte vekster dersom du kan gi dem tilleggslys.

Ta podekvister. Kvistene må klippes mens modertreet er i dvale - gjerne allerede i januar. Kvistene må oppbevares kaldt og fuktig til de podes i april.

Rist snø av buskene dersom det har falt tung snø. Spesielt de evigrønne buskene.

Strø, men vær obs på at heller av betong ikke tåler salt, så bruk sand o.l.

Forsett mating av småfuglene.

Bestill frø og planlegg den kommende hagesesongen.

SUPERKNØTTER

Bergbanen ble islagt og klar for sesongen helt i slutten av oktober. Bandyskolen startet 11. november og fortsetter hver lørdag fremover for barn fra 7 år og oppover. Nytt av året er «superknøtter» som skal lære 5-6 års jenter og gutter å gå på skøyter.

Damelaget har fått syv nye spillere med bred erfaring fra landslag og fra Sverige, og totalt består troppen av 20 spillere mot forrige sesongs 12-13 jenter.

Se kampprogram og resultater på www.uil.no

ENDRINGER PÅ BUSSRUTE 25

Fra 10. desember gjør Ruter noen endringer på Linje 25 fordi hele fire av fem av bussavgangene er forsinket. Linjen vil få leddbuss for økt kapasitet og raske av- og påstigning. I dag er det både solo-busser og leddbuss. Traseen til busslinjen er i dag i lengste laget, og vil avkortes på Hauerud.

Grunnruta blir avgang hvert kvarter alle dager og dobbelt så mange avganger i rushtidene mandag-fredag. Tidlig lørdag og søndag morgen blir det avgang hver halv time. Alle busene på linjen blir elektriske.

VELLYKKET BOKMARKED

Bokmarkedet til Lions Berg Club i november på Vestre Aker skole ble godt besøkt, og omsetningen ble høyere enn budsjettet. Faktisk må man tilbake til 2015 for å finne et like godt resultat som årets marked. Bokcaféen ble også godt besøkt, og særlig barnefamilier ble fristet av pølser og nysmekte vafler. Overskuddet fra bokmarkedet fordeles sammen med de andre inntektene Berg Lions får inn i løpet av året. Ca én tredel går til lokale formål hvor spesielt barn og unge tilgodeses.

FORTSATT SKJEBNETID FOR EVENTYRVEIEN

Aksjonskomiteen for Eventyrveien hadde i begynnelsen av november et forberedende møte med Samferdsel- og miljøutvalget om parkeringsplasser og etablering av sykkelrute langs veien.

Av Olav Rokseth

Etter at et innbyggerforslag som motsatte seg fjerning av plassene fikk over 500 underskrifter i sommer, ligger skjebnen til parkeringsplassene i Eventyrveien nå i bystyrets hender.

I møte med Samferdsel- og miljøutvalget fokuserer beboerne på sikkerhet og mangfold. – Eventyrplassen er et område som mange barn ferdes til. Å legge til rette for sykling i høy hastighet vil gjøre det mer utrygt, sier Veslemøy Salvesen til Hagebybladet.

I tillegg argumenterte gruppen for at barnefamilier, eldre og personer med funksjonsnedsettelse trenger å kunne parkere i sitt bomiljø, og at mangfoldet i hagebyen vil forsvinne hvis det blir for vanskelig å ha bil.

Salvesen forteller at Arbeiderpartiet spurte om fjerning av parkeringsplasser ville gjøre det vanskeligere

Veslemøy Salvesen sykler selv året rundt. Hun forteller at et test viser at man sparer bare 17 sekunder ved å sykle Eventyrveien i stedet for Sognsveien-Niels Henrik Abels vei. Foto: Privat

SKJEBNETID FOR EVENTYRVEIEN

Aurora Brynildsen mener at fortsettelsen i Eventyrveien kan gjøres smalere slik at det blir plass for både biler og syklist. Møten May, som har syklet på vei til jobb, er som resten av familien like opprørt over at kommunen vil fjerne parkeringsplassene.

Beboerne i Eventyrveien har fått frist til 13. juli for å komme med innspill til planene om sykkeltrase.

Av Olav Rokseth

Bymiljøetaten har flere ganger utsatt planene om å fjerne parkeringsplassene og etablere sykkelstier i Eventyrveien. Etter at MDG Nordre Aker uttalte at de ser fram til dialog om planene, var det nok noen som fikk hør om at etaten ville gjøre rettet. 31. mai sendte Bymiljøetaten et brev til beboerne der de fastholder planene og gir en frist for innspill til 13. juli. Tidligere har både beboere, villaeierne og Havebyselskapet reagert sterkt på planene.

Å fjerne parkeringsplassene i Eventyrveien vil ikke gjøre gaten tryggere. Tvert imot vil den bli mindre trygg fordi syklistene vil få rett ferdeportene. En åpen og tom gate vil simulere både syklist og bilist til å øke farten, sier Aurora Brynildsen.

TRYGGE VEI – Vi opplever gaten som trygg slik den er nå, både for kjørende, syklist og barn. Jeg har aldri hørt om en uhelle mens jeg bodde der, sier Aurora, og påpeker at de parkerte bilene gjør at bilene kjører saktere.

En annen ting er at fjerning av parkeringsplassene vil gjøre det vanskeligere for mange å bo i gaten, som eldre og de som er dårlig til beina.

Hun mener beboerne må være mer pågående for å bli hørt. – Vi har sett opp plakater og banner, og kreve å få et fysisk møte med Bymiljøetaten for å få en grundigere diskusjon om sikkerhet og legge en underskriftskampanje. Alle beboere må engasjere seg og ikke bare vente på at naboen skal sende inn innlegg, sier hun.

– Vi opplever gaten som trygg slik den er nå, både for kjørende, syklist og barna. De parkerte bilene gjør at bilene kjører saktere, sa Aurora Brynildsen til Hagebybladet i vår. Her står hun sammen med sin syklende mor, May Brynildsen.

gere for hjemmehjelpen, noe gruppen kunne bekrefte.

Det er i skrivende stund ikke klart når innstillingen fra utvalget vil foreligge.

Beboerne som møtte utvalget var Veslemøy Salvesen, Tom Remlov, Eva Simonsen, Aurora Brynildsen og May Brynildsen.

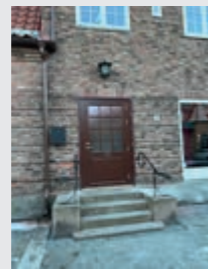
KANELBOLLER OG CATERING

Kolibri-butikken nederst i Carl Grøndahls vei er godt i gang med å etablere seg i det nye nabolaget.

Kolibri-gründer Christopher Holm forteller at én forskjell fra butikken på Damplassen, er at det selges masse kanelboller og nytraktet kaffe fra Tim

TRAPP RETTET OPP

Hvis du lurer på hvorfor det i november stod en gravemaskin utenfor pizzeriaen på Damplassen, så er svaret at trappen til Damplassen 1 har blitt rettet opp. Den har i lang tid vært veldig skjev.

GANGFELT UTSATT

Trafikksikkerhetstiltaket med gangfelt ved Damplassen er utsatt til 2024. For å etablere gangfeltet med tilstrekkelig sikt slik at det blir trafikksikkert, innebærer det en endring av utformingen på Damplassen. Byantikvaren vil være involvert i denne prosessen, opplyser Bymiljøetaten.

MOR OG DATTER

Anne Kyong-Sook Øfsti er forfatter og familierapeut, bosatt på Damplassen. Hun arbeider til daglig som førsteamanuensis ved Fakultet for sosialvitenskap, VID.

Romanen *Det lille vi vet om mamma* av Anne Kyong-Sook Øfsti handler om relasjonen mellom en mor og datter – om det å vokse opp hos en mor som bærer på store hemmeligheter og skam. Forlaget skriver: «Historien er både vakker og brutal, både trist og veldig morsom. Fortellerstemmen er datterens fra hun er førskolebarn og til hun er en voksen kvinne. Handlingen foregår i Sør-Korea.»

Leder av Forfatterforeningen, Brynjulf Jung Tjønn, skriver følgende: «Alle som kjenner på utanforskap og ulike former for tapserfaring, vil bli rikere av å lese det ho skriv.»

Øfsti forteller til Hagebybladet at hun inspireres av forfattere som skriver i spennet mellom de små tingene og de store spørsmålene, som Alice Munroe og Elisabeth Strout.

Salg av boken kan avtales direkte med forfatteren, tlf. 91323117 eller via messenger www.facebook.com/aofsti

Kjenner du til noe eller noen som bør omtales i bladet? Meld gjerne fra til hagebybladet@yahoo.no

Det lille vi vet om mamma (Pansori Forlag) er Øfstis tredje bok. Hun har tidligere gitt ut fagboken *Parterapi. Kjærlighet, intimitet og samliv i en brytnings-tid* (Universitetsforlaget, 2010) og romanen *Si at vi har hele dagen* (Gyldendal, 2014).

PROBLEMER MED VANN FIKSET

I flere år har vannansamling utenfor Langlia 13 og 15 vært et stort problem. Nå har Havebyselskapet gravd en grøft fra Nils Lauritssøns vei til garasjen i John Colletts allé og lagt ned drenerør og kum. I tillegg er fjell bak garasjen fjernet for å få fall bort fra området.

TENNING OG GLØGG

Ullevål skoles musikkorps åpner seansen med julegrantenning kl. 16.45 søndag 3. desember. Petter Katerås spiller som vanlig en trompetsolo, og Kristin Minde synger. Årets juletaler er Thomas Hylland Eriksen. Det blir gang rundt treet med korset og forsangere fra Hagebykoret. Nordvik Eiendomsmegler stiller opp med gløgg til barna, og på kvelden kl. 20.00 inviterer Styret i Ullevål Hageby vel til nabolagsgløg på Seniorcenteret.

ADRESSE ENDRET

Beboerne i tomannsboligen Damplassen 9 har fått innvilget søknaden om å få skiftet adressen til Gäbleins vei 4. Målet med endringen er at det skal bli lettere å finne fram til boligen. Naboene i Damplassen 7 vil fortsatt ha samme adresse som før.

MINISKO OG PÅ COLLETTLØKKA

Den nye skogflekken blir viktig for fugler, insekter og mennesker i fremtiden. Foto: Camilla Storvollen.

I slutten av september plantet Oslotrær i samarbeid med nabolaget og store og små fra Collettløkka barnehage nær 1800 trær på nordøstsiden av Collettløkka.

Av Olav Rokseth

Sortene er valgt ut fra tre typer som finnes i området: selje, lønn, lind, eik, hegg, rogn, fuglekirsebær, agnbøk og svartor. I årene fremover, etter hvert som disse små trærne strekker seg i kamp om lyset så den fremvoksende skogen bli tynnet ut slik at

enkelte trær får mer plass og det over tid vil danne seg en skogflekke av trær som får forskjellig høyde, vekstform og mulig levealder.

AMMETRÆR Nesten 60 prosent av trærne er svartor, som kalles ammetrær. De vokser veldig fort, og bidrar raskt til at feltene får volum, som gir skygge og luftfuktighet til jorda rundt trærne og driver de andre trærne opp i høyden. Svartor er de første trærne som tas ut når det tynnes, mens langsomtvoksende og lengelevende edelløvtrær får god tid til å vokse seg større og det først deretter gjøres utvalg av de

trærne som viser størst kvalitet.

I etterkant av planteaksjonen har Oslotrær også plantet inn fire større enkelttrær, to lind og to lønn som erstatning for de tre store almetrærne som måtte fjernes etter å ha dødd av almesyke.

Oslotrær er et prosjekt og samarbeidsinitiativ for treplanting i Oslos byggesone. Prosjektet koordineres av Bykuben og skal bidra til økt grad av treplanting i kommunens egne prosjekter, løfte frem betydningen av natur i byen, og skape ønske om økt treplanting blant innbyggere og privat næringsliv.

LADERE I GARASJE

Havebyselskapet har lagt inn ladere for elbil i de 12 plassene i garasjeanlegget i John Colletts allé.

HUSLEIE ØKER MED 4 PROSENT

Husleien i Hagebyen økes med fire prosent neste år. Det er det samme som den generelle prisøkningen fra oktober i fjor til oktober i år.

Foto: Even Nord Rydningen

LØP FEMTI MARATON

Elevene ved Ullevål skole løp runde på runde til den store gullmedalje for å samle inn penger til årets TV-aksjon for Redd Barna. I slutten av oktober var det blitt samlet inn godt over hundre tusen kroner.

Det betyr at hver av de 381 elevene som deltok bidro til å samle inn nærmere 300 kroner. Alle trinn og klasser deltok, og til sammen løp elevene nesten fire tusen runder som hver var på 550 meter. Det blir

til sammen over femti maraton! Som takk for den formidable innsatsen får elevene leksefri i én uke.

Det spørres hvor lenge stubben på sletta langs Ullevålsalléen vil vare. Stubben er ganske så mørkent, og vi har vært øyenvitne til at i alle fall én hund setter pris på å grafse i dens indre. Foto: Olav Rokseth

P-SAKEN ENDELIG I HAVN

Et flere års arbeid har Havebyselskapet nå landet saken om parkeringsplasser i Hagebyen.

Av Olav Rokseth

Selskapet har godkjent 73 plasser på fellesareal/felles gårdsplass av de rundt hundre søknadene det fikk inn. Det må nå betales 270 kr pr. måned i avgift for disse plassene.

For 53 plasser som Havebyselskapet leier ut reduseres avgiften fra 452 kr til 270 kr. I tillegg er det 64 godkjente p-plasser etablert i egen hage eller på egen gårdsplass der det ikke må betales avgift.

Selskapet vil i løpet av november ha sendt ut totalt 190 nye avtaler som vil gjelde fra 1. januar 2024.

NOEN FØLGER ANDELEN
Styret har også avklart hvilke garasjer og parkeringsplasser som følger andelen og hvilke plasser på fellesarealer som tildeles andelseiere etter ansiennitet. På Havebyselskapets nettside kan man se hvilke plasser dette gjelder. Dette har tidligere vært uavklart, og noen som har kjøpt bolig i god tro om at en parkeringsplass følger andelen, vil ikke lenger kunne selge boligen med p-plass.

31 garasjer er etter samtykke fra Havebyselskapet bygget av andelseiere på borettslagets grunn. Disse er til dels organisert som såkalte garasjelag.

Disse garasjene kan omsettes til andre andelseiere, eller følge andelen ved salg.

VENTELISTE Når det gjelder parkeringsplasser og garasjer som borettslaget leier ut, må andelseiere selv kontakte administrasjonen for å bli satt på venteliste.

Administrasjonen fører tre ventelister etter søkeransiennitet: 21 garasjer ved Bergsalléen og ved John Colletts allé, 47 parkeringsplasser i John Colletts allé og Ullevålsalléen og 6 parkeringsplasser ved

Moltke Moes vei. Parkeringstillatelser til disse fellesanleggene tildeles etter søkeransiennitet, uavhengig av eieransiennitet eller botid. For parkering i selskapets garasjer opprettholdes dagens leienivå, som er kr 1.693,- per måned. ■

The screenshot shows the website for Oslo Havebyselskap. The header includes the company name and a search bar. Below the header is a navigation menu with categories like 'OM BORETTSLAGET', 'KJØP OG SALG', 'BYGGESAKER', 'UTOMHUS OG HAGE', 'PARKERING', and 'REGELVERK'. The main content area features a large image of a residential building with a red roof and a parking lot in the foreground. Below the image is a section titled 'Parkering i hagebyen' with several sub-sections: 'Parkeringsbestemmelser', 'Plasser som selskapet leier ut', 'Plasser som tildeles etter ansiennitet', 'Plasser i privateide garasjelag', 'Plasser som følger andelen', and 'Satser for leie av p-plasser'. Each sub-section contains a brief description of the parking rules and procedures.

De nye parkeringsbestemmelsene og vedtakene om hva som gjelder for de ulike plassene er utførlig beskrevet på nettsiden til Havebyselskapet.

TIPS OSS!

Det er mange som gjør en innsats for nærmiljøet vårt.

Kjenner du noen, så tar vi gjerne imot tips. Det trenger ikke å være noe stort. Det kan for eksempel være en nabo som gir en hjelpende hånd, noen som bidrar litt ekstra i en forening, noen som tar initiativ til noe som kommer nabolaget til gode, en forretning som yter ekstra service, noen som tar opp lokale saker med bydelen eller kommunen eller noe annet.

Tips kan sendes til hagebybladet@yahoo.no

Ullevål Hageby apotek AS
Niels Henrik Abels vei 2, 0851 Oslo

Åpningstider:

Man-fre: 08:-17:00

Lør: 09:30-15:00

Søn: Stengt

Telefon:

23 20 20 00

ullevål-hageby@dittapotek.no
www.dittapotek.no

Velkommen til Damplass tannlegekontor i Ullevål hageby

Velkommen til Damplass tannlegekontor i Ullevål hageby. Her jobber tannlegene Lise Flinstad og Andrea Flinstad Ludvigsen.

Vi er opptatt av forebyggende og fornuftig behandling og å gi pasientene våre en trygg, god og hyggelig opplevelse hos tannlegen. Vårt mål er at du skal ha dine egne tenner og en frisk munn livet ut.

Bestil time på damplasstannlegekontor.no eller kontakt oss på 22569819 eller tannlege@damplass.no

Vi holder til på Damplass 23, 0852 Oslo

Hjertelig velkommen!

A photograph of a snowy street scene. In the foreground, a person in a dark jacket and blue pants walks towards the camera. To their right, another person in a dark jacket and bright green shoes walks away. In the middle ground, a person on a bicycle and a person on a red e-scooter are visible. The background shows a residential street with trees and a house with a red roof. The sky is overcast and grey.

God jul til snøen,
den første snøen,
en kåpe full av forhåpninger,
lette gardiner og silkelaken.
Det tynne laget med melis og mel.
Det første kysset
og så flere,
lette flak,
fuktige lepper
mot pannen, kinnene, nesa, munnen.
Elsker deg, elsker deg ikke
Elsker deg, elsker deg ikke
Ingen løfter, ingen forlovelse,
bare en uberegnelig elsker
som forsvinner før natten er over.

*Gro Dahle
Foto: Pål Rødahl*

FLOPP PÅ DAMPLASSEN

Sterk motstand senket prøveprosjektet om å stenge Damplassen for gjennomkjøring i en måned i høst.

Av Olav Rokseth

– Det er blitt mye styggere, disse kassene ser jo ikke ut!

Vi overhører kommentaren der vi rusler hjem etter et besøk på Åpent bakeri. Ikke lenge etterpå var de digre trekassene, bommene, trafikkskiltene og skiltene som annonserte Levende gater-prosjektet til Plan- og bygningsetaten (PBE) borte.

For å gjøre en lei historie kort: Noen få beboere med Even Nord-Rydningen i spissen ønsket å iverksette et prøveprosjekt som innebar begrensninger i biltrafikken over Damplassen. PBE bestemte seg for å iverksette tiltaket. Ullevål hageby vel sluttet seg i første omgang til idéen, men trakk seg da det ble besluttet at noen parkeringsplasser skulle fjernes og at

prosjektet skulle gjennomføres i oktober i stedet for til våren. Et folkemøte og en spørreundersøkelse, senket det hele.

ET HÅN MOT OMRÅDET Prosjektet «Levende gater» tok initiativ til et folkemøte på Damplassen 18. oktober etter at det hadde kommet sterke reaksjoner både på Damplassen og på Facebook da planene ble kjent. Folk strømmet til, hele femti stykker. De aller fleste var motstandere av prosjektet, og noen var skikkelig sinte. «Dette er så stygt», «Dere ødelegger plassen» og «Et hån mot området vårt», var noen av kommentarene som falt. Geir Knudsen, leder av Ullevål hageby vel, tok også ordet og begrunnet hvorfor vellet hadde trukket seg fra prosjektet.

LITEINFORMASJON Plan- og bygningsetaten gikk også ut med en spørreundersøkelse for å lodde stemningen bredere. Et flertall på 65 prosent av de over 400 tilbakemeldingene synes endringen var en dår-

Det var amper stemning på folkemøtet om Damplassen. Christian Fredrik Borg / Nordre Aker Budstikke

lig idé. Et enda større flertall trodde de ikke ville bruke plassen mer hvis prosjektet ble gjennomført, og drøye halvparten svarte at de ikke hadde fått informasjon om prosjektet på forhånd. Noe mindre enn halvparten svarte at de hadde fått informasjon gjennom sosiale medier eller presse. Reaksjonene gjorde at prosjektet ble skrinlagt.

ENGASJERTE På Facebook-siden Ullevål Hageby har det vært et stort engasjement om prosjektet. Også her har det vært flest innlegg mot prosjektet. Kritikken som særlig gikk igjen var manglende informasjon til og involvering av beboere. Even Nord-Rydningen innrømmer i etterkant overfor Nordre Aker Budstikke at informasjonsflyten rundt prosjektet hadde vært altfor dårlig.

Flere tok også opp faren for uheldige bieffekter av stengningen, som økt trafikk på andre veier.

Noen få stemmer berømmet initiativet og uttrykte behovet for en tryggere Damplasse. Og en spørreundersøkelse utført av Hagebybladet for noen år tilbake viser at det var et flertall for å endre plassen av hensyn til myke trafikanter. *Se også lederen s 3.* ■

Mange hadde nok vanskelig for å forstå hvilken positiv innvirkning de utplasserte monterkassene skulle ha. Foto: Christian Fredrik Borg / Nordre Aker Budstikke

Prosjektet «Levende gater» på Damplassen var dødfødt.

ADVOKATFIRMAET
WIEGAARD

-o0o-

Advokat Alf Marcus Wiegaard

ønsker eksisterende og nye klienter velkommen.

Allsidig juridisk rådgivning innen privatrett, med særlig vekt på

- arverett / testamenter
- familierett / skilsmisse / samlivsbrudd
- ektepakter / samboeravtaler
- fast eiendom / sameier
- arbeidsrett
- eiendomsmegling

Ta kontakt for en hyggelig og uforpliktende samtale, eller kom innom mitt kontor på Damplassen.

Tlf.: 97 47 47 47

E-post: wiegaard@wiegaard.no

Internett: www.wiegaard.no

Post- og besøksadresse: Damplassen 21, 0852 Oslo

Medlem ADVOKATFORENINGEN

SJAKK SLÅR SKJERM

Hver mandag og onsdag ettermiddag samles en stor gjeng unge og ivrige sjakkspillere til dyst i Seniorsenteret på Damplassen.

Tekst og foto: Olav Rokseth

– Husk noteringsplikt. Mobiler legges bort, og fra nå blir det trekk på ti minutter for prating.

Mang en lærer kunne nok misunne klubbleder Geir Nesheim i Schakklubben av 1911 for evnen til å få oppmerksomhet og skape ro i rekkene. Denne onsdagen i slutten av oktober er det siste dag i en jenteturnering.

Jentene strekker fram hånden over brettet og hilser høflig på hverandre. Så er partiene i gang. De fleste trekker raske enn de behøver, og brikkene forsvinner raskt. Etter en stund rekker en spiller opp hånden for å spørre om noe. Geir går bort til brettet og konstaterer tørt: «Det er jo matt.»

I et annet parti har sort bare kongen og en hest igjen, mens motparten har en haug med brikker. – Skal jeg prøve å vinne eller skal jeg prøve å tape? spør hvitt vennlig.

– Vinne, svares det tappert.

De spiller litt til, sort løfter kongen og ser litt forundret at hun ikke kan plassere den uten at den settes i sjakk. Geir kommer bort og konstaterer at det er patt, altså uavgjort. Fornøyd rekker sort hånden fram mot en noe betuttet hvit.

Søsknene Amaya og Tian Magnus Aasheim spiller her i forgrunnen mot hverandre.

Det er flere foreldre til stede, men de henger i liten grad over barna. I stedet prater de lavt seg imellom, eller sitter med en laptop i fanget.

Etter at jentene har spilt et par runder er det pause med servering av pizza, frukt og vann. Vi legger merke til den gode stemningen, og at det er ingen sure miner over tapte partier.

LIKER AT HJERNEN ER I GANG Vi slår av en prat med Erlend Tuseh Aasheim som står sammen med barna Tian Magnus (6) og Tamaya (8), begge elever ved Ullevål skole. Han innrømmer at barna er blitt så gode at de har begynt å slå ham. Vi spør hva de liker med sjakk. – At hjernen er i gang. Og at jeg blir i dårlig humør hvis jeg ikke har noe å gjøre, sier Tamaya.

Erlend forteller at sønnen begynte å løse sjakkoppgaver da han var fire år gammel.

Han deltar i turneringer med spillere som er tre år eldre, noen ganger enda eldre. Begge barna har vært med i landsturneringen som NM i sjakk kalles.

– Sjakk er fint for barna fordi de får konsentrert seg over tid, ellers er det jo mye to-sekunders oppmerksomhet det går på, sier han, og legger til at de også blir trent i å ta valg, og ta konsekvensene av valgene. En annen fordel han nevner er at det blir mindre trykk på skjermtid. Og så er det et fint miljø for både gutter og jenter i sjakkklubben 1911U.

For egen del synes han det er ekstra fint med en aktivitet det er gangavstand til (familien bor i Akersborg Terrasse). – Og i motsetning til når jeg følger de til for eksempel fotball, så kan vi voksne sitte her og jobbe litt mens barna spiller, sier han med et smil.

Leder av jentegruppen, Elma Selvik (16), følger her med på hvordan partiene utvikler seg. Hun tar også privatelever i sjakk.

BEUNDRER KARPOV Det er ikke hvem som helst som er leder for jentegruppen. 16 år gamle Elma Selvik, som bor i Eventyrveien, ble nordisk mester for jenter i fjor. Hun har også vært norgesmester, og vært med i EM og VM.

Hun lærte sjakk på AKS i Bergen (hun begynte på Ullevål skole i 4. klasse). Pappa Kjetil begynte samtidig, og de spilte mye sammen de første årene.

– Jeg liker sjakk fordi det er så variert.

Det er alltid noe nytt. Og så liker jeg å tenke strategisk. Jeg er mer den forsiktige, strategiske typen som tenker mer posisjonering enn kortsiktig materiellgevinst.

Det er derfor ikke så overraskende at hun er en stor beundrer av den russiske verdensmesteren Karpov (han som til slutt tapte for Kasparov), og hun har sett mange av hans partier.

Hun smiler når vi spør om hun har noen favorittåpning. – Ja, men jeg bør kan-

skje ikke avsløre det.

– Er du en god eller dårlig taper?

– Jeg har lært den harde veien å tape med et smil, sier hun og ler.

Elma forteller at hun driver med mye annet, særlig friidrett, både lengde og sprint. – Fotball er kanskje den eneste sporten jeg ikke er interessert i, sier hun. Ellers liker hun å være med familie og venner. Skolearbeidet på VGS Nydalen tar også tid.

Sjakken vil hun uansett fortsette med,

for hun har som mål å være med i OL. – Det er en drøm som ikke er så langt unna. Jeg må bare få opp ratingen et par hundre poeng, fastslår sjakktalentet nøkternt.

OVER 300 I BARNEKLUBBEN Det er over 300 spillere i barneklubben, En av landets ti største sjakkklubber for voksne.

Det er over tre hundre deltakere i barnegruppen i sjakkklubben. De kan gå hele fire kvelder i uka, mandag og onsdag på

Roaul Abrahamsson begynte å spille sjakk på Seniorsenteret da han flyttet til Hagebyen for 25 år siden.

Styreleder Geir Nesheim har her tidligere i høst nettopp utdelt medaljer til de tre unge spillerne (f.v.) Alexandra Sandholm-Lærum (9), Tamaya Aasheim (8) og Tian Magnus (6). De fikk medaljene fordi de hadde greid nok ferdighetsmerker i sjakkpassene sine. Foto: Erlend T. Aasheim

20%

studentrabatt på alle behandlinger*

*gjelder ikke implantatbehandling

Trenger du tannlege?

Vårt erfarne tannhelse-team tilbyr deg en profesjonell og trygg tannbehandling med fokus på kvalitet

Tilbud til nye pasienter: 990,- inkl. undersøkelse, 2 stk. røntgenbilder og tannrens**

Du finner oss i Vestgrensa 4, 0851 Oslo
Bestill time på post@tennerihagen.no, eller ring oss på 22 46 36 71

tannlegeullevål.no

 Ullevål Hageby
Tannklinikk

** egne takster gjelder for aldersgruppen 21-24 år med folkeregistrert bostedsadresse i Oslo

Seniorsenteret, og tirsdag og torsdag på Korsvoll skole.

Geir forteller at han fikk ideen om å tilby sjakk for de unge hele fire dager i uken etter en lunsj med den indiske stormesteren Ramesh, som har revolusjonert sjakkopplæring

– Noen av spillerne blir med bare én dag, men de ivrigste møter opp alle dagene, forteller Geir.

Selv begynte han å spille sjakk på 60-tallet, og hadde legendariske Bobby Fischer som forbilde. Han har også vært president i Norges Sjakkforbund.

Klubblederen har klare ambisjoner for jentegruppen, og forteller etter premieutdelingen at det vil bli fadderordning, jenteleir og forbildebesøk to ganger i året.

– Det skal være gøy å være jente i sjakkklubben vår, slår han fast han.

LOKALE ENTUSIASTER Schakkklubben av 1911 kan feire et aldri så lite jubileum neste høst, for da har de holdt til på Seniorsenteret i 30 år. Klubben har nesten hundre voksenmedlemmer, og er en av de ti største i Norge. Flere sjakkentusiaster fra hagebyen og området rundt er med i klubben. En av dem er Roaul Abrahamsson, opprinnelig svensk og som nå bor i Moltke Moes vei. Han begynte i klubben for rundt 25 år siden da han flyttet til Hagebyen. – Jeg slo sjakkkommentatoren Torstein Bae da han var en snørrunge, men det varte jo ikke så lenge, sier han og humrer.

Kontakt: styreleder Geir Nesheim, geir.nesheim@gmail.com, +47 482 22 572. Se også <https://ungdom.sk1911.no>

God jul

—

Går du med planer om å bytte bolig?
Nå er tiden for å forberede salg på nyåret.
Vi har lang erfaring med salg av boliger i ditt område.

SEM
&
JOHNSEN
EIENDOMSMEGLING

ANNE HILLESTAD 99618365 /AH@SEM-JOHNSEN.NO VIK@SEM-JOHNSEN.NO

Å FINNE OPP ILDEN PÅ NYTT

Aftenposten-journalist Per Kristian Bjørkeng er vilt begeistret for kunstig intelligens. I en fersk bok forteller han hvorfor.

Av Olav Rokseth

I boken Knekk ChatGPT-koden nevner den erfarne kulturjournalisten at KI har utfordringer som personvern, maktkonsentrasjon, opphavsrett, falske nyheter og fordommer, men det meste av stoffet dreier seg om undertittelen på boken: Lær å tenke nytt og ta i bruk tidenes kraftigste dataverktøy. Vi kommer tilbake til det siste, men siden vi ikke er like sterk teknologioptimist som forfatteren, starter vi, der vi sitter en mørk og våt novembertermiddag med Bjørkeng på kafé Eckers, med bekymringene.

– Du skriver at dagens språkmodeller ikke kan ta kontroll over menneskene, blant annet fordi de mangler egen motivasjon og vilje. I hvor stor grad frykter du at det vil utvikles modeller i fremtiden som vil utgjøre en trussel for menneskeheten?

I Knekk ChatGPT-koden (Kagge) tar forfatteren for seg verktøy som er anvendelige også for andre språkmodeller enn ChatGPT.

– Jeg har jobbet såpass lenge med dette at jeg har blitt forsiktig med spådommer. Det er ikke lett å gi et sikkert svar, men det er viktig å huske på at KI ikke er en levende organisme. Man oppnår ikke en maskin med selvstendig vilje bare ved å fortsette på den veien man er nå.

– Ikke alle fagfolk er enige i dette.

– Nei, og ledelsen i Open AI (de som har utviklet ChatGPT) er selv veldig fokusert på dette. Men slik jeg ser det, så er problemet i uoverskuelig framtid at mennesket kan brukes disse verktøyene destruktivt, ikke at maskinene frigjør seg og vender seg mot oss.

FALSKE MENNESKER Noe han synes er veldig alvorlig, er evnen denne teknologien har til å skape falske mennesker, til å lure oss til å tro at vi står overfor et menneske, ikke en maskin.

– Det er veldig lett å bygge fiktive modeller som svarer i kommentarfelt og oppretter falske facebooksider. Dette vil forsterke mistilliten til omgivelsene, noe vi allerede ser i USA. Tillitt er viktig i et demokrati, så dette er skummelt, sier han.

Han påpeker samtidig at språkmodellene så langt ikke har demonstrert noe særlig destruktivt potensiale sosialt. – Og heldigvis kommer det sterke reguleringer på dette etter hvert. Politikerne er veldig på, sikkert klok av skade etter å ha ligget langt etter utviklingen av sosiale medier.

Han trekker også fram poenget at akkurat som KI kan være med på å spre falske nyheter, kan det brukes til å avsløre ryktespredning og usannheter.

GØY Å LÆRE Vi lurer på hva som han synes har vært mest positivt ved å bruke KI.

– Det har økt gleden av å lære. Jeg får den samme responsen av folk som har jobbet en del med dette. De sier det er så goy. Det er ofte tungt å lære noe nytt. Det er en revolusjon i pedagogikken at du har en maskin som du kan spørre om hva som helst. Plutselig kan du finne din egen vei gjennom et materiale. I stedet for å ta et kurs, kan du følge din motivasjon, sier han, og legger til: – Det er mye mer kre-

ativt enn folk tror. KI kan ikke gjøre hele jobben for deg. Du må forstå hva som er ditt problem, hva som er uklart for deg, hva du trenger å vite nå. Når du først finner ut hva du trenger, er du over halvveis, sier han.

SLUTTET Å GOOGLE Her passer det å komme inn på noen av de praktiske rådene i boken. For det er nettopp ved å bli bedre på å utvikle spørsmålene og instruksene til språkmodellen at du vil få bedre nytte av den. Bjørkeng kaller det instruksdesign (som en anekdote kan det fortelles at han i sin tid var opphavsmann til ordet nettbrett).

I kortform er noen av rådene som følger: Skriv langt (jo mer relevant informasjon du laster inn, jo bedre svar får du). Få maskinen til å spille teater for deg (har du et spørsmål om tilstoppede rør, kan du be maskinen om å innta rollen som rørlegger). Tenk på hvilket format svaret skal ha (du kan angi en spesifikk lengde. Du kan også be om at svaret kommer i kulepunkter eller du kan be om et bestemt antall momenter). Tenk på hvilken tone og stil du vil at svaret skal være i (hvis du vil ha hjelp til en tekst der du skal klage på et produkt, kan du be maskinen skrive en tekst i stilen til en advokat.)

En utfordring er uansett at maskinen gjør feil, den er rett og slett upålitelig. Derfor er det viktig å sjekke fakta. Et tips han kommer med er Perplexity, en språkmodell som kombinerer ChatGPT med google-søk og der du får angitt kilder i svaret. Men også der må man sjekke resultatet.

Bjørkeng forteller at han før googlet gjerne over hundre ganger om dagen på jobben for å finne ut av ting. Nå har han helt gått over til å bruke Perplexity i stedet, fordi språkmodellen er så mye morsommere og mer effektivt.

NYE MEDISINER Vi lurer på hva han tenker er den største samfunnsnyten av KI.

– Det største potensiale ligger i å løse problemer raskere. KI kan bidra til å utvikle nye teknologiske løsninger på for-

Selv om Per Kristian Bjørkeng har stor glede av ChatGPT og andre språkmodeller i arbeidet sitt som journalist og på fritiden, setter den trivelige trønderen langt mer pris på sosialt samkvem, som for eksempel med andre beboere i Akersborg Terrasse. Foto: Sturlason

eksempel klimaproblematikken. Eller den kan utvikle nye forslag som kan redusere fattigdom. Dette gjør den fordi den ser sammenhenger og langt flere variabler enn det vi mennesker kan. KI bidrar allerede til at det utvikles medisiner mye raskere enn før.

– Kan en utfordring være at vi blir så avhengige av KI at det bidrar til å forvitne sosiale relasjoner? Det skal visstnok være mennesker som har blitt forelsket i en KI.

– Jeg er ikke så redd for det. Det er veldig mye mer goy å sitte og fabulere og tøyse med folk over en middag, enn å sitte foran skjermen. Ta sjakk, for eksempel. KI slo Kasparaov i sjakk i 1998, men ingen vil synes det er goy å følge to maskiner som spiller mot hverandre. Og

det å bli forelsket i en KI-maskin, det er bare uforståelig for meg, sier han og rister på hodet.

Det som skulle være et relativt kjapt intervju, har blitt en nesten halvannen time interessant samtale med den kunnskapsrike og optimistiske kulturjournalisten og trønderen. Han presiserer at han ikke er teknolog, for han har utdanning i litteraturvitenskap og kulturhistorie, ikke i teknologi.

– KI er kjempespennende for en som meg fordi det har veldig mange skjæringspunkter med tenkning og menneskelig utvikling. Det vil føre til den største omveltningen i samfunnet siden internett kom. Det gir nesten en følelse av at vi har funnet opp ilden på nytt, sier han. ■

**Den beste
maten kommer
fra nabolaget**

Skjer det noe hyggelig?

Vi leverer alt fra rosa hjortefilet til konfirmasjonen til de kaker som blir spist opp på nabolagsfesten.

Vi er små nok til å levere hjemmelaget mat men erfarne nok til å ta den store festen.

Og vi har lang erfaring med catering og matlaging i nabolaget ditt.

Sjekk ut våre menyer på abracadabramat.no eller ring Eivind på 950 34 345 eller Tutta på 922 86 501

CATERING MED KOKK
www.abracadabramat.no

- Herretrimmen tirsdag kveld er gull verdt for oss, sier (fra venstre forfra) Ole Henrik Støren (61), Bjørn Endre Eriksen (66), Per Backe-Hansen (73), Søren Bjerre (halvt i skjul), treneren Johannes (23), Per Skogstad (70) og Olav Kåre Refvem (78). De er bosatt på henholdsvis Blindern, Berg, Tåsen, Nordberg og Grefsen. Altså merkelig nok ingen fra Ullevål Hageby, men nå håper gutta at det vil bli en endring på det...

TØFFE TAKLINGER OG STORE SMIL

- Sterile og fjonge Sats-lokaler er ikke noe for meg. Jeg trives best med å spille her i gymsalen, sier Bjørn (66), og får unisone nikk fra de andre gutta.

Tekst og foto: Knut Hovind

- Å spille innebandy gjør godt for både kropp og sjel, sier Bjørn Endre Eriksen, og sender av gårde en suser med bandykølla si.

- Underskrives! Vi som er godt voksne menn må gjøre en innsats for å holde kroppen i vigør. Hvis eneste gymovelse blir å svinge ølglasset, går det fort nedoverbakke med gutter i vår generasjon, sier Per Sogstad og blunker lurt.

MUNTRE REPLIKKER Det er tirsdag kveld i gymsalen på Ullevål skole. Bjørn og Per og fire andre voksne menn - yngstemann er 61, eldstemann er 78 - spiller innebandy i høyt tempo og med et voldsomt engasjement. Her er det harde taklinger, stort alvor - men også fleip og muntre replikker.

Samt et alvorord innimellom:

- Vi menn får stadig færre møteplasser. Steder der menn kan trene og fleipe med sin egen sjargong og humor. Dette er en slik plass. Så disse tirsdagskveldene er gull verdt for meg, sier Bjørn, og fortsetter: - Man kan selvsagt hevde at det er flottere og mer staselig i SATS-lokalene rundt om i byen. Men det blir for sterilt og glatt for meg. Jeg trives mye bedre i en svett, gammel gymnsal med menn på egen alder. Og her har jeg møtt opp fast siden 2010!

SETT INN LAKKSKOA Bjørn er i tillegg en ivrig turgåer i Marka, og driver også litt trening gjennom bydelen, i likhet med de fleste andre innebandy-gutta. Men for

Full innsats - og det legges ingen ting imellom i taklingene. Fra venstre: Søren Bjerre, Bjørn Endre Eriksen, treneren Johannes M. B. Aas, Per Backe-Hansen og Ole Henrik Støren.

mange er dette eneste organiserte trening.

De siste fem semestrene er det unggutten og studenten Johannes Matias Bjølverud Aas som har trent dette partiet.

- Jeg er imponert over iveren og treningsgleden. Det at de fleiper og spøker mye er heller intet minus, sier han.

Tirsdagskvelden da Hagebybladet møtte dem, var det bare seks menn til stede. Sykdom og ferie er årsaken til at de er såpass få. Vanligvis er det 10-12 menn som stiller.

- Dere er blitt godt kjent gjennom mange år. Møtes dere også sosialt?

- Det er bare her vi møtes og er treningskompiser. Med unntak av vi tar en avslutningspils på Eckers før jul - og en tilsvarende pils eller tre før sommerferien.

- Har damer anledning til å være med?

- Nei, damene trener her i gymsalen i timen før oss. Vi kjenner parfymelukta i garderoben når vi ankommer. Det får være dameselskap godt nok.

- Men flere menn er velkomne?

- Absolutt. Og det rare er; vi trener på Ullevål skole og blir intervjuet av Hagebybladet, men det er ingen av oss som faktisk bor i Ullevål Hageby. Så nå må gamlekarer i Hagebyen skjerpe seg. Sett inn lakkskoa i skapet, ta fram joggesko og treningstøy og bli med på herretrimmen sammen med oss. Dere vil garantert trives, oppfordrer Per Skogstad. ■

HERRETRIMMEN

Innebandy-treningen er organisert gjennom turnavdelingen til Ullevål IL. Den finner sted i gymsalen på Ullevål skole mellom kl 20.00 og 21.00 tirsdag kveld. Økten starter med oppvarming, samt stasjons- og styrketrening, før man spiller innebandy den siste halvtimen - og dette er gulroten som får gutta gjennom den første halvtimen.

Treningsøkten på Ullevål skole starter med styrke- og stasjonstrening. Her er det Per Skogstad som trår til på matta.

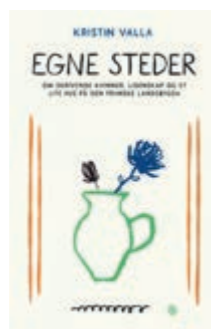
LOKALE BOKGAVER

Hagebybladet omtalte i fjor 14 bøker utgitt av forfattere som bor i området vårt, og jommen gitt ble det det samme antallet i år. Her er årets samling, til inspirasjon for lokal julegavehandel.

Av Olav Rokseth

DRØMMEN OM ET EGET ROM

Inspirert av Virginia Woolfs klassiske essay *Et eget rom* legger Kristin Valla i fortellingen *Egne steder* (Kagge) ut på en reise til Frankrike for å skaffe seg et sted å skrive.

VILT OG GODT

I boken *Vilt godt* (Gyldendal) av Anne Mæhlum kan vi lære om 24 nyttevekster, hvor de vokser, når de kan plukkes og hvordan vi skiller dem fra vekster som du ikke skal spise. I tillegg presenterer forfatteren 71 oppskrifter basert på vekstene.

FRODIG OG UNDERFUNDIG

Stian Hole og Lars Saabye Christensen sin barnebok *Klokker og bananer* (Cappelen Damm) er blitt en frodig, underfundig og vakker bok om tid, klokker, vennskap og bananer.

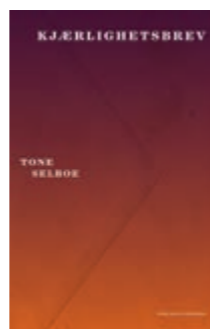
LODDER DYPT

Emely Benedicte Kahrs' diktsamling *Mor når hun vinker fra toget* (Cappelen Damm) handler om Nelly og moren som bor og spiser og vasker klær sammen, om trangen til å bryte ut, frykten for å miste, dansing, forelskelse, angrepille, frigjøring.

KJÆRLIGHET TIL LITTERATUREN

Tone Selboes *Kjærlighetsbrev* (Oktober) omhandler brevskrivning av forfatterne Camilla Wergeland, Jonas Collett, Amalie og Erik Skram, Karen Blixen, Olav H. Hauge og Bodil Cappelen.

PÅ RANDEN AV TILVÆRELSEN

De fleste novellene i *Nomader i livet* (Liv Forlag) er fra Latin-Amerika der forfatteren Mona Brother har bodd i mange år som diplomat.

GOD JORD

Fingern 'n i jorda (Jordnært press) av Erik Joner og Arne Grønlund omhandler hva jord er og hvor viktig det er med god jord. Se jordnaert.no.

KJØTTETS KULTURHISTORIE

I boken *Hva vi spiser når vi spiser kjøtt* (Res Publica) beretter Karen V. Lykke og Kristian Bjørkdahl om hvordan vi er blitt fremmedgjort fra dyrene vi konsumerer. Ett kapittel tar for seg utviklingen av salg av kjøttprodukter på Damplassen.

SYKKELDRØMMER

Erlend Loes *Drømmenes sykkelregister* er et stykke ytterliggående virkelighetslitteratur som handler om Solveig som får en sykkel stjålet i en drøm og oppdager at forsikringen ikke gjelder for sykler som stjeles i drømme.

SOPP ER TOPP

I den rikt illustrerte *Vilt godt sopp* (Gyldendal) presenterer Anne Mæhlum 20 sopparter og 48 oppskrifter, i tillegg til ulike metoder for tilberedning og oppbevaring av sopp.

HÅNDBOK I VINSMAKING

I *Smak!* (Kagge) guider Ingvild Tennfjord deg gjennom vinsmakinger og praktiske øvelser, slik at du selv kan bli en vinkjenner – hjemmefra.

BANEBRYTENDE VERKTØY

Knekk ChatGPT-koden (Kagge) av Per Kristian Bjørkeng har som mål å lære deg å tenke nytt og ta i bruk tidens kraftigste dataverktøy.

MOR OG DATTER

Romanen *Det lille vi vet om mamma* (Pansori) av Anne Kyong-Sook Øfsti handler om relasjonen mellom en mor og datter – om det å vokse opp hos en mor som bærer på store hemmeligheter og skam.

HISTORIER OM EN TRONARVING

I *Haakon* (Cappelen Damm) av Kjetil Østli blir de kronologiske intervjustrekkene brutt opp og supplert av anekdoter, små lister, øyeblikksbilder samt kronprinsens kommentarer til bokmanuset.

Berg Lions Club

BLI MEDLEM

Vi mottar, sorterer og selger bøker for å bidra til hjelpetiltak lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi har månedlige medlemsmøter med interessante foredrag og sosiale aktiviteter. Ta kontakt med et av medlemmene nevnt nedenfor hvis du vil vite mer om klubben og hva vi gjør.

GI OSS BØKENE DINE

Vi tar imot bøker og LPér i god stand (ikke leksikon) i Godals vei 12, Tåsen, mandager kl. 18:00-19:30.

Se info på <https://facebook.com/LionsBokmarkedet>

Ring 988 31 809 hvis du har spørsmål.

Kontakt:

Frøde Rise
930 83 685

Egil Råstad
476 59 876

Søren E Kristensen
971 28 408

Allebøl Frisør
Dame
&
Herrefrisør

Vestgrensa 4, 0851 Oslo

Telefon: 22 46 65 03

Vi møter Torbjørn Ekelund (t.v.) og Kjetil Østli på kontoret de leier på baksiden av Peppes pizza på Tåsen. Begge har ultrakort vei til jobben; Kjetil bor i Bredo Stabells vei, mens Torbjørn bor i Ugleveien. Dermed har det også vanket en del pizzaer på familiene opp gjennom årene. Foto: Olav Rokseth

PÅ SKATTEJAKT

Nettmagasinet Harvest feirer 10 års jubileum i år. Nå har to av initiativtakerne, Torbjørn Ekelund og Kjetil Østli, også startet eget forlag.

Av Olav Rokseth

De har døpt forlaget Kolombia, og beskriver arbeidet som en skattejakt der skatten er en ukjent person som både kan tenke og skrive godt. Hittil er det blitt tre bøker: *Lindebergevangeliets*, *Vindens historie* og *En smak av kosmos* der vinens kraft sees på med et kulturhistorisk blikk.

På spørsmål om det etter hvert kan bli et Ullevålevangeliets eller Tåsenevangeliets (de bor begge på Nedre Tåsen), svarer de at de er fullstendig klar over at det finnes mange skrivende mennesker i området, men at de har ingen på listen ennå.

Når de ikke jobber med forlaget, som er under Bonnier-paraplyen, holder de på med nettmagasinet Harvest eller skri-

ver egne bøker (Østli kom nylig med en bok om kronprins Haakon, se side 9). De startet Harvest sammen med Simen Tvertreid og Anders Aakre da de var småbarnsfedre med et sterkt behov for å ha frihet til å få hverdagens til å gå opp, og fortsatt hegner de om friheten sin og er bare deltidsansatt i Bonnier.

OVERLEVELSESGUIDE Undertittelen på Harvest lyder som følgende: Hvordan kan vi leve gode liv og samtidig skape en bedre verden?

– Klima og natur har alltid vært en åre hos oss, men de senere årene er vi blitt bredere, og vi har tatt mer på alvor slagordet «det moderne menneskets

overlevelsesguide», sier Østli.

Noen tilfeldig valgte temaer i magasinet kan illustrere dette: melatonin, kroppens evolusjon, ekteskapelige råd til menn, november, ullvester, dansk slankemedisin, mikroturer i Nordmarka og sivilisasjonskritikk.

Med over tre tusen abonnenter må Harvest absolutt sies å være en suksess, spesielt med tanke på at de ikke har noen finansielle muskler i ryggen og ingen reklameinntekter. De forklarer suksessen med hard jobbing, vektlegging av vel-skrevne artikler og at forretningsmodellen og stilen deres er ganske så nedpå.

Kontoret deres bærer preg av den samme nøkternheten. Rimelig trangt og med møbler fra Finn. Det blir heller ingen storstilt feiring av 10-års jubileet, men et internt restaurantbesøk blir det nok og kanskje da med noe annet enn pizza på menyen. ■

coop mega

COOP MEGA ULLEVÅL
VELKOMMEN TIL NYÅPNET BUTIKK!
Mandag – fredag: 07:00 – 22:00
Lørdag: 07:00 – 20:00

Prisene gjelder uke 49 2023. Forbehold om utsolgt og trykkfeil.

KUPP -30%
GJELDER IKKE GRØT
TILBUDET GJELDER UKE 49

FJORDLAND MIDDAGER
Utvalget kan variere. Fra 350 g. Gjelder ikke grøt. Førpris fra 49,90

TILBUD -30%
TILBUDET GJELDER UKE 49

NIDAR FAVORITTER/MINDE SJOKOLADEPOSER
Utvalget kan variere. Fra 170 g. Førpris fra 42,90

TILBUD 119
SPAR 30%
TILBUDET GJELDER UKE 49

JARLSBERG
Skorpefri. Pr kg. Førpris 169,90

EKSTRA STOR

Støtteannonse

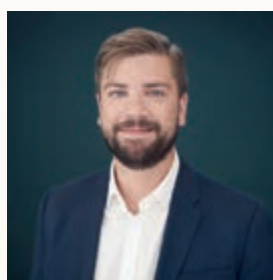
Blindern Vel gratulerer Hagebybladet med de første 100 år

Hagebybladet er en viktig samlende faktor
for nabolaget og, ikke minst, spennende lesning!

Styret i Blindern Vel

God Jul fra oss i Nordvik Ullevål

Den lokale eiendomsmegleren din på Ullevål

Kontakt info

E-post

ullevaal@nordvikbolig.no

Mobil

230 06 560

Skann meg for å komme til vår nettside

